

Земледѣлци, съю- зявайте се! Въ сдружаването и съюзяването е наше- то спасение и сила

Абонаментъ за година 25 лева.

Единъ брой 50 ст.

ЗЕМЛЕДѢЛСКА ЗАЩИТА

Урежда редакционенъ комитетъ. Излиза всѣка седмица.

Органъ на сдруженитѣ земледѣлци въ Плѣвентския окръгъ.

Селянино, помог- ни си самъ, за да ти помогне и Богъ.

Приематъ се всѣ- какъвъ видъ обяв- ления на цѣни много умѣрени.

Скрѣбни извѣстия	20 лева
Годешни	25 лева
Вѣнчални обявления	30 лева

ТАКСИ ЗА ОБЯВЛЕНИЯ:
На синдикати и кооперации по 10 стотинки на дума. На търговци, индустриалци и други по 1 левъ на квадратенъ сантиметъръ.

На съдебни пристави, финансови и други учреждения, на постоянна комисия, общинитѣ и училищни н-ва по 20 ст. на дума.

Г-ца Иобка Ив. Тетебянска
и
Г-нъ Василь Мирчевъ Молловъ
СГОДЕНИ
5 XII 1920
ОБРАЗОВО НАР. Ч-ЩЕ
ДИМИТРОВ-ПЛѢВЕНТИНЪ
БИБЛИОТЕКА
Угърчинъ (Ловчанско)

Хр. Ж. Косовски.

Възможно ли е комунистическо управление безъ диктатура?

Колкото и да се стрѣматъ да докажатъ комуниститѣ (болшевикитѣ), че диктатурата въ управлението имъ ще съществува до тогаваш, до като трае нѣкакъвъ прѣходенъ споредъ тѣхъ, периодъ — на пълното прѣливане на стария строй въ комунистически и до като конгръ-революционнитѣ сили съзнателно, или насилствено се помирятъ съ създаденото положение отъ комунизма, все пакъ си остава безспорна истината, че до като съществува болшевишко управление съ болшевишки принципи, не може да не съществува диктаторство, защото то болшевишкъ безъ диктатура е пълненъ анархизъмъ и защото има едно съсловие, което при какъвто и да е строй, естествено то му положение е таквовъ, че то винаги е било и ще бъде найотрудено, и за да се задържи въ туй отрудено положение, именно сръщу него ще бъде насочена пролетарската диктатура. Това е съсловие е земеотрудовото, т. е. този икономически факторъ, който произвежда „на същиятъ“.

Убѣждаватъ ни комуниститѣ, че тази диктатура е насочена изключително сръщу капиталистическата класа, обаче това е заблуждение, защото тя не се явява необходимост отъ съществуващи въремени обстоятелства, а е ненабѣжна необходимост за подържането на единъ строй, който безъ диктатурата се прѣвърща въ пълненъ анархизъмъ, който строй само чрезъ нея ще задържи селската маса въ селата.

Комуниститѣ правятъ мили очи прѣдъ земеотрудовата маса, галлийки и съ сладки приказки и й рисуватъ благодатта, която би имало при тѣхното управление. Обаче, това е политика, ваставяла на принципа на залгването или демагогията, както се казва на политически езикъ. Защото подхвърлятъ хининови хапчета, на гледъ — хубави, лизнишъ гй, — сладки, но ще дойде день, когато ще те принудятъ да ги хрускашъ и чакъ тогава ще усѣтишъ горчивината, и ще прогледнашъ девѣтъ, въ който си приелъ съблазнителното хапче, но ще бъде късно.

Нека знаятъ „другаритѣ комунисти“, че законодателитѣ имъ съ лоши психолози на действителността, защото изнасилватъ събитията и духътъ на времето. Тѣ навлизатъ въ царството на болшевишката съ аероплани безъ да сж минали трѣилни сухъ пкть и прѣвзели крѣпоститѣ, които обграждатъ това царство и затова властта имъ е и ще бъде творецъ на кървави бушувания.

Нека иматъ прѣдъ видъ, че законодателя трѣбва да бъде добъръ психологъ на действителността, защото всѣка реформа, непрѣдставляваща отражение отъ тази действителност или замръзва, или изсъхва. А законодателя е отличенъ въ своитѣ способности само тогава, когато успѣе на време да узаконеве идеитѣ на мнозинството, защото прѣдвареното ще замръзне — законѣлото ще изсъхне.

Нека разбератъ, че отъ благоденствието на земеотрудовия икономически факторъ зависи до голѣма степенъ благоденствието на останалитѣ съсловия, защото всѣка нова защита въ полза на земледѣлското съсловие придава голѣмъ плюсъ въ производството, защото ще прикрѣпи земеотрудания се къмъ полето, къмъ гората, къмъ чистата природа и съ това се осигурява положението отъ ненадейното ниществие на една работническа криза въ градоветѣ.

Комуниститѣ не сж въ състояние да облагодѣтелствуватъ и защитятъ селската маса, и колкото и да лакейничатъ прѣдъ земеотрудовия народъ, че сж защитници на интереситѣ, както на градския, тъй и на селския работникъ, — това е лъжа и заблуждение, защото интереситѣ на селската маса къмъ интереситѣ на градката сж така противоположни както интереситѣ на производителя къмъ тия на консуматора. Интереситѣ на производителя е въ противовѣстъ съ тия на консуматора и слѣдователно „другаритѣ“ не могатъ да бждатъ прѣдставители на двѣ съсловия. Силайки се обаче да бждатъ такива, то туй имъ положение, наредъ съ всичкитѣ имъ други неприложимости ги кара или да пригрѣнатъ анархизма, или болшевишкия монархизъмъ, защото тамъ дѣто има анархия, непосредствено се явява монархията.

Нека се знае, че болшевишката диктатура не е насочена толкова сръщу капиталиститѣ, съ които могатъ да се справятъ въ краткъ срокъ, а сръщу селското черноотрудово население. Нека се има прѣдъ видъ, чи при провъзгласяването на комунистическия строй селската маса отъ чукаритѣ, полята и горитѣ, ще се прибере въ градоветѣ, дѣто сж театритѣ, арелищата и развличенията, дѣто е културата и наредъ съ нея покварата и лентийството! А тогава какво ще стане? Като се намалятъ суровитѣ материали, като се свърши хлѣбътъ, тогава въ градоветѣ ще се почувствува силна работническа и гладна криза, ще настѣжи бѣдотвие, което

ще роли анархията и бунта. А тогава? — Спасителниятъ лекъ противъ задържането на селската маса въ селото, е диктатурата, т. е. болшевишката анархия.

Прочее, явно е сдружени и не сдружени земледѣлци, че тази диктатура ще бъде насочена изключително сръщу селската маса и че чакъ тогавъ ще се снематъ маскитѣ на „другаритѣ“, съ които се явяватъ днесъ прѣдъ селскитѣ народни маси. Тогава тѣ ще викнатъ: Въе сте родени само да ореге и копаете, и говеда и овци да пасете. Вий сте обрѣчени отъ комунистическия Богъ да бждете робни на черния труд! Вий ще работите и ще ни храните, а ние — хората на града — ще Ви управляваме!

И когато всичко отъ полето се прибере, когато ще започне да се чува гласа на зимната глѣсенъ, тогава една слѣдъ друга ще се вижатъ изземателни червени градски команди, за да ста-

Ер. П. Антоновъ.

Новиятъ законопроектъ за Народното Просвѣщение

Четири десетилѣтия сж съзидани само отъ какъ България съществува като отдѣла политическа единица и ние не можемъ при такъвъ единъ какъ исторически животъ на една току що изникнала държава да искаме нѣщо по-стабилно, по-свършено въ нашигѣ законоположения по всички отрасли на държавния ни животъ. Специално въ областта на просвѣтата ние имаме редъ закони, единъ слѣдъ други, включително грамада окръжни, които по нѣкога се допълватъ, а повѣкога се самоотрицатъ. Това лошка не въ областта на законодателната просвѣтна дѣйностъ, не ще съмняние, доказва, че въ цѣлата тази работа има нѣщо неясно, нѣщо болно, което тежи, но разковничето на което не е могло да се долови отъ нашигѣ ръководители — държавници и общественици. Единъ законъ на покойния Живковъ положи основа на нашата просѣта, като установи повърхностно цѣлитѣ и изискуванията на държавата въ това отношение и регламентира правата и задълженията на работниците по тази област. По-късно коренно се прѣработи този законъ и се обединиха подъ грижитѣ на М-то на Народната Просвѣта доста други училища и културни учреждения, които до него време вирѣха повече по свои традиции и лични разбирания на отдѣлни лица.

Всички тѣзи грижи, обаче, не бѣха продуктъ на едно всеотранно и дълбоко схващане на просвѣтитѣ и ступански нужди на широкитѣ народни работящи маси съ огледъ на близкото и подалечно благосъстояние на народа ни, а повече едни бюрократични чувствования, които на всѣки случай, покрай амбицията на държавника, запълваха и извѣстни празноти.

Всичко, обаче, отиваше по стария — отыквания път и новитѣ мѣроприятия често озаконяваха извѣстни създадени вече случайно или по частни изгоди положения. Твърдата рѣка на държавника, на прозорливия дър-

жавникъ, който трѣбва да се нагърби съ спасителната постройка на общата образователна система, отговаряща на набралитѣ се незадоволени нужди, се яви едва сега въ лицето на сегашния министъръ на Нар. Просвѣта г-нъ Омарчевски. Съ пълна прозорливостъ и съзнание за тежката отговорност прѣдъ бждящитѣ поколения на нацията, сегашния министъръ на Просвѣтата съ единъ тѣрдъ и смѣлъ замахъ е станалъ изразителъ на новия духъ и схващане за едно ново направление въ образованието — по-реално и по-сиурно, гарантираще по-прѣко благоденствието на широкитѣ маси.

Прѣдъ насъ е новия законопроектъ за измѣнение и допълнение закона на Нар. Просвѣщение. Това е една сериозна работа, защото, както се види и отъ добрѣ обоснованитѣ мотиви — на образованието, на което винаги се отдавало извънредно голѣмо значение, се дава една нова насока, цѣляща да пригответи подрастващитѣ поколения за реалния животъ, да се отклоняватъ отъ мѣдруванията, апатията и суетността; да обикнатъ труда — умствения и физическия; да се одобиятъ съ здравна научна и житейска критичностъ; да станатъ морални и добри и да се провикнатъ отъ съзнание, че щастие то и благоденствието тѣхно и общественно, лежи въ посюгнатия трудъ.

Въ мотивитѣ на законопроекта четемъ:

„... Единъ погледъ върху историята на нашата училищна политика отъ освобождението насамъ, не може да ни прѣстави нѣкоя хубава картина въ това отношение. Вие на очи, прѣдъ всичкото факта, че липсва планомерна системностъ, постоянство въ дѣйствиата на ръководителитѣ на нашата просвѣтна политика...“

„... Една отъ главнитѣ реформи, които се прѣдлагатъ съ настоящия законопроектъ, това е новата училищна организация съ даване прѣдметство на професионалното образование, на което се

възлагатъ голѣми надежди за културното и ступанско подобрене на страната ни...“

„... Училището отъ всички степени и видове култивира науката, а не подготви за живота. Университетитѣ разработва науката, гимназията готви младежи за университета, прогимназията се нагажда съ изисванията на гимназията, а първоначалното училище подготви ученици за прогимназията. Програмитѣ на тия три степени училища прѣдставляватъ почти единъ и сщити типъ, разширенъ въ духа на центрацията отдолѣ на горѣ, безъ да сж пропиетъ отъ духа на живота и нагодени къмъ схващанитѣ способности и интереситѣ на учащия се индивидъ. Училището е призвано да служи на обществения животъ. Цѣлитѣ и интереситѣ на всѣки човѣкъ напълно трѣбва да съпадатъ съ тия на обществото, респективно държавата, въ която той живѣе, затова и училището трѣбва да бжде така организирано, че тия цѣли да се постигатъ...“

„... Който живѣе самъ за себе си, безъ да изпълнява нѣкоя служба въ полза на общественитѣ интереси, той е вреденъ, защото напрасно се ползува отъ общественитѣ блага...“

„... Училището трѣбва да дава на подрастващото поколение и обща лична всеотранна подготовка и професионална, респективно специална, за да може да се получи хармонична развитая личностъ, годна за свършенство и полезенъ членъ на трудовото общество...“

Законопроектитѣ прѣдвизда единство въ образователна система. Това е групиране на всички видове училища — общеобразователни, специални и професионални — въ едно министерство — на Народното Просвѣщение. Това е необходимо, между другото и за да се избѣгва въ бждяще неравномерното и едностранчиво развитие на общото образование за смѣтка на професионалитѣ. При досегашния редъ на нѣщата, ние имаме 3641 първоначални училища, 400 прогимназии, 96 пълни и непълни срдни училища подъ министерството на Народното Просвѣщение за 1919/1920 год., сръщу 24 нисши и 12 срдни училища, издържани отъ други министерства, 13 нисши и 4 срдни, издържани отъ търговската камара и др., и 22 женски професионални училища!

Не е изпуснато въ законопроекта да се помисли и за подготовка на учителския персоналъ, комуто се отдава голѣма важностъ, като първенствующъ факторъ при обучението и възпитанието. Между другото въ чл. 128 се прѣдвизда, щото учителитѣ на всички училища да могатъ да получаватъ безплатно по Българ. Държавни желѣзници и паръходи, да получаватъ командировки и пр. На основнитѣ учители общината трѣбва да дава квартири безплатно.

Споредъ законопроекта основното учение е задължително и трае 7 години (4 години доленъ курсъ и 3 години горенъ — прогимназия). Слѣдъ това дѣщата посѣтятъ въ срдно училище — реално — 3 години, или пкъвъ професионално училище съ 2 гъ

